

KAUKOPUTKI KIINASTA: ED 82mm Air-Spaced Triplet

Tekniset tiedot:

Pituus (runko + zoom-okulaari)	40 cm
Paino (runko + objektiivin suojus)	1798 g
Paino zoom-okulaari + suojus	159 g
30X laajakulman paino	232 g
Lähin tarkennusetäisyys	n. 4 m

Kiinalaisvalmistajien esiinmarssi lintuharrastusvälineissä jatkuu. Resepti näyttää olevan ottaa jonkin tunnetun valmistajan hyväksi tiedetty ja riittävän kauan markkinoilla ollut tuote, purkaa se osiin ja tehdä siitä niin suora kopio kuin osataan ja uskalletaan. Tällä kertaa kohteena on ollut Nikonin Fieldscope-sarjan suurempi putki, ED 82 A ja kaksi sen okulaareista. Tämän mallinhan on Nikonilla juuri korvannut uusi EDG-sarja, ja Fieldscopea koskevat patentit ovat myös ilmeisesti juuri ehtineet vanhentua.

Kiinanputki on väritystä ja pinnan kumiosien muotoilua lukuun ottamatta identtinen esikuvansa kanssa. Kompakti ja lujantuntuinen kevytmetallirunko on sotalaivanharmaa, ulosvedettävä kumitettu vastavalosuoja sekä prismakotelon ja tarkennusrenkaan kumipäälysteet ovat mustia, ja väriä kokonaisuuteen tuovat punainen rengas objektiivin ympärillä ja punainen nimikilpi prismakotelon kyljessä – tähän on ilmeisesti tilaajan nimi tarkoitus painaa, mutta Suomeen tuotujen kappaleitten kilpi on merkitön.

Zoom-okulaari on suurennusalueeltaan 25-75x. Näkökenttä on Nikon-esikuvan tapaan kapea ja katseluväli (13mm/25x ja 9mm/75x melko vaatimaton. Sen sijaan 30x laajakulman näkökenttä on erinomainen ja katseluväli (15mm) hyvä, kuten voi päätellä jo 30mm:n suuruisesta silmälinssistäkin. Silmälasien käyttäjille ja digiscouppaajille laajakulma onkin okulaareista selvästi paremmin soveltuva.

Nikonilta peräisin oleva rakenteellinen erikoisuus Kiinanputkessa on ylisuuri kiinteä Schmidt-prisma, jossa okulaari asettuu putken keskilinjalta sivuun. Tämän prismatyyppin etuna on, että kuvaa muodostava valo ei joudu tekemisiin prisman kattokulman kanssa, jolloin prismahionnan tarkkuus ei ole yhtä kriittinen eikä vaihekorjauspinnoitetta tarvita. Kun kalliissakin putkissa prismavirheiden näkyminen kuvanlaadussa on valitettavan yleistä, on tämän prisman käyttö tervetullut ratkaisu jonka soisin yleistyvän. Tarkennus tapahtuu liikkuvalla linssielementillä kiinnitysjalan takapuolella olevaa pantaa kiertämällä. Tarkennusmekanismin toiminnassa oli muutaman kokeillun putken välillä tuntuvia eroja: yhdessä oli selvää klappia ja toisen tarkennus karhea, mutta testiin otetun kappaleen tarkennus oli tuntumaltaan hyvä. Tarkennus on hiukan nopea, mutta Nikoniin tottuneena se ei aiheuttanut minulle vaikeuksia. Putki kääntyy kiinnitysruuvissaan koko kierroksen ja kiinnitys on tasapainossa. Vastavalosuoja liikkuu ehkä turhankin herkästi ja voi valua auki putkea roikottaessa. Silmäkupit ovat molemmissa okulaareissa kierrettävät ja niissä on kevyesti pykälöidyt välisasennot. Okulaarit kiinnittyvät kierteillä. Zoomin säätörengas on hyvin uritettua kumia, ja helposti säädettävissä myös käsineet kädessä. Painettava kuminen objektiivinsuojus toimii mukavasti niin kauan kunnes katoaa. Sama koskee okulaarien suojuksia. Suojapussia en kokeillut, mutta se näytti olevan kopio Nikonin vastaavasta, joka on palvellut minua oivallisesti. Putki vastaa kooltaan useimpia huippuputkia. Painoa on kertynyt vajaat parisataa grammaa enemmän kuin Nikonin 82:ssa, mutta zoomin kanssa päästään alle kahden kilon.

Kuvanlaatu

Kuvaltaan Kiinanputki oli varsinkin hintaluokka huomioiden oikein hyvä. Kirkkaus jää hiukan aidolle Nikon Fieldscope ED 82 A:lle ja muille laatumerkkien putkille, mutta on selvästi parempi kuin edullisissa putkissa on tyypillisesti nähty. Testatun yksilön terävyys oli erittäin hyvä, testitauluilla mitattuna vain pykälän jäljessä parhaista mitatuista ja riittävä hyödyttämään zoomin tarjoamia 75x:een yltäviä suurennuksia. Suorassa vertailussa poikkeuksellisen terävästi piirtävään vertailuputkeen eron kuitenkin huomasi. "ED Air-

spaced triplet” –objektiivin väripoikkeaman korjaus ei yllä esikuvan tasolle. Varsinkin violetteja värireunoja ilmestyy kontrastikkaiden kohteiden ympärille helpommin kuin parhailla laatumerkkien putkilla.

Kiinalaisten käyttämä ED-lasi ei ilmeisesti ole aivan yhtä laadukasta. Värintoisto on kuitenkin oikein hyvä, joskin kuvaan tulee jonkin verran sinertävää sävyä. Heijastelu vastavaloon oli myös hyvin hallinassa. Zoom-okulaarin kuvanlaatu on muuten hyvä, mutta näkökenttä on kapea. Laajakulmaokulaarin kuva on hieno – laaja ja helppo katsoa. Laidat tarkentuvat lähemmäs kuin keskusta, mutta muita kuvavirheitä ei kuvan reunoillakaan juuri ole.

Kuvan kontrasti on se osa-alue, jolla ero huippuputkiin on selvin. Testiyksilö oli nopean kokeilun perusteella muutamasta kappaleesta tässä suhteessa paras, mutta senkään kontrasti ei yllä verrokkiputkeni tasolle. Mustat eivät toistu aivan mustina, vaan niihin jää sinivioletti vivahdus. Valopistetestissä - jossa putkella tarkastellaan pistemäistä valonlähdettä sekä parhaassa tarkennuksessa että sen eteen ja taakse tarkennettuna ja katsotaan miten siistin kuvan putki muodostaa ja miten symmetrinen on syntyvä kuvio - paljastui varsin vähävirheinen tapaus, jossa oli jonkin verran alikorjattua pallopoikkeamaa jäljellä. Voi olla, että tämä selittää havaitun kontrastivajeen, mutta kyse voi olla myös jostakin muusta.

Yhteenveto

Hyvää kannattaa matkia. Kiinanputki on toimiva paketti kohtuulliseen hintaan, joskaan saman maan ED-kiikareiden häkellyttävään hinta-laatusuhteeseen ei tässä aivan yllätä. Käyttöominaisuudet ovat hyvät, kokonaisuus jämerä ja kuvanlaatu riittää moneen lähtöön. Mukana tulevat okulaarit tukevat tässä tapauksessa oivallisesti toisiaan kun laajakulman aidosti suuri näkökenttä ja sopiva suurennos täydentyvät zoomin tarvittaessa hyvinkin suurilla käyttökelpoisilla suurennoksilla.

Kimmo Absetz

etu nimi p suku nimi a welho p com